ECLI:LV:AT:2023:0321.11355003217.4.L
Lieta Nr. 11355003217, SKK-248/2023
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2023. gada 21. martā

Senāts šādā sastāvā: senatores Inguna Radzeviča, Irīna Jansone un Sandra Kaija,

iepazinies ar apsūdzētā /pers. A/ aizstāves zvērinātas advokātes Ligitas Pētersones kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2023. gada 16. janvāra spriedumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. pantā un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Šī panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Senāts konstatē, ka apsūdzētā /pers. A/ aizstāve kasācijas sūdzībā ir atkārtojusi apelācijas sūdzības argumentus par to, ka: 1) pirmās instances tiesa, kuras spriedumu daļā par apsūdzētā vainīgumu apelācijas instances tiesa atstājusi negrozītu, nav ievērojusi Kriminālprocesa likuma 17. pantā paredzēto procesuālo funkciju nodalīšanas principu, jo grozījusi apsūdzību daļā par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laiku; 2) lietā nav iegūti pierādījumi, ka /pers. A/ ir izdarījis inkriminēto noziedzīgo nodarījumu.

Apelācijas instances tiesa šos argumentus ir izvērtējusi un motivēti noraidījusi.

Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka pirmās instances tiesa ir pareizi novērtējusi lietā iegūtos pierādījumus un pamatoti konstatējusi Kriminālprocesa likuma 520. panta pirmajā daļā norādīto notiesājoša sprieduma taisīšanas pamatu.

Apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka pirmās instances tiesa nav grozījusi prokurora celto apsūdzību, bet, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 455. panta trešo daļu, konstatējusi no apsūdzības atšķirīgus noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus, secinot, ka inkriminētais noziedzīgais nodarījums nav izdarīts 2016. gada 26. septembrī ap plkst. 13.37, kā tas norādīts apsūdzībā, bet 2016. gada 26. septembrī laika posmā no plkst. 13.37 līdz plkst. 15.24, proti, laika posmā no brīža, kad cietušais /pers. B/ zvanījis uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukuma numuru „112" un ziņojis par uzbrukuma draudiem, līdz brīdim, kad Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbinieki konstatējuši cietušajam nodarītos miesas bojājumus. Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka pirmās instances tiesas secinājumi šajā daļā atbilst lietā iegūtajiem pierādījumiem.

Turklāt pirmās instances tiesa, izvērtējusi lietā iegūtos pierādījumus, tai skaitā liecinieku /pers. C/ un /pers. D/ liecības, ir sniegusi savus atzinumus par notikumu secību, norādot, ka miesas bojājumi /pers. B/ nodarīti konflikta laikā ar apsūdzēto /pers. A/, kad apsūdzētais minētajā laika posmā uz īsu brīdi bija ieradies notikuma vietā, bet pēc tam no notikuma vietas aizbraucis. Savukārt pašvaldības policijas darbinieki /pers. C/ un /pers. D/, apsardzes firmas „Mustangs" darbinieki un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbinieki notikuma vietā ieradušies jau pēc /pers. A/ aizbraukšanas.

Apelācijas instances tiesa argumentēti atzinusi, ka pirmās instances tiesa, konstatējot no apsūdzības atšķirīgus noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 455. panta trešo daļu, rīkojusies atbilstoši savai kompetencei, ar savu rīcību nav pasliktinājusi apsūdzētā stāvokli lietā un nav pārkāpusi viņa tiesības uz aizstāvību.

Pretēji aizstāves kasācijas sūdzībā norādītajam abu zemāko instanču tiesas ir izvērtējušas cietušā /pers. B/ liecību ticamību. Pirmās instances tiesa atzinusi, ka gan par notikumu gaitu, gan par apsūdzētā /pers. A/ darbībām, miesas bojājumu gūšanas veidu un pārējiem notikuma faktiskajiem apstākļiem cietušais ir sniedzis konsekventas un pietiekoši detalizētas liecības, kas atbilst citiem lietā iegūtajiem pierādījumiem, līdz ar to cietušā liecību patiesuma apšaubīšanai nav pamata. Arī apelācijas instances tiesa secinājusi, ka cietušā liecībās nav konstatējamas tādas pretrunas, kas varētu būt par pamatu šo liecību ticamības apšaubīšanai.

Pirmās instances tiesa ir izvērtējusi aizstāves argumentus arī par to, ka cietušais aprunājis apsūdzēto savas naidīgās attieksmes dēļ. Tiesa norādījusi, ka tā nekonstatē nekādus vērā ņemamus apstākļus, kas varētu būt par pamatu atzinumam, ka /pers. B/ viņam konstatētos miesas bojājumus ieguvis citā laikā, vietā un veidā, nekā tas norādīts sprieduma aprakstošajā daļā. Vienlaikus tiesa atzinusi par ticamu, ka apsūdzētā /pers. A/ rīcības pamatā varēja būt dusmas uz /pers. B/.

Pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam pirmās instances tiesa ir izvērtējusi aizstāvības argumentus par to, ka apsūdzētais /pers. A/ nevarēja veikt viņam inkriminētās darbības, ko apstiprina SIA /Nosaukums A/ telefona rēķinu izdrukās fiksētās ziņas par /pers. A/ lietošanā esošā telefona sarunu savienojumiem un sarunu ilgumu tiesas norādītajā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā. Pirmās instances tiesa atzinusi, ka telefonsarunu esība pati par sevi nepierāda /pers. A/ alibi un neizslēdz, ka /pers. A/ šo telefonsarunu laikā atradās notikuma vietā.

Apelācijas instances tiesa, atstājot pirmās instances tiesas spriedumu negrozītu, pievienojusies pirmās instances tiesas pierādījumu vērtējumam un atzinumiem šajā daļā.

Apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi un, pamatojoties uz lietā iegūtajiem pierādījumiem, tai skaitā ekspertu atzinumos un eksperta /pers. E/ liecībās ietvertajām ziņām, argumentēti noraidījusi aizstāvības versiju par to, ka konstatētos miesas bojājumus cietušais varēja iegūt, krītot no sava auguma augstuma un atsitoties pret nelīdzenu virsmu. Turklāt tiesa atzinusi, ka lietā nav iegūti ticami pierādījumi, ka cietušais /pers. B/ notikuma laikā būtu kritis.

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ aizstāves kasācijas sūdzības argumenti šajā daļā pamatoti ar aizstāves subjektīvo viedokli par lietā iegūto pierādījumu vērtējumu, savukārt lietā iegūto pierādījumu izvērtēšanu atbilstoši likumam veic tā tiesa, kas iztiesā lietu pēc būtības. Senāts arī iepriekš ir norādījis, ka pierādījumu ticamības jēdziens un novērtēšanas prasības ir noteiktas Kriminālprocesa likuma 128. pantā, taču izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības. Arī jautājums par to, vai lietā esošie pierādījumi ir vai nav pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums, kas kasācijas kārtībā nav pārbaudāms. Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir

saprātīgu šaubu esamība vai neesamība par apsūdzētā vainīgumu, kura izvērtēšana tāpat ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības (sk. *Senāta 2013. gada 3. jūlija lēmumu lietā Nr. SKK-333/2013, 15890002407*).

Senāts atzīst, ka aizstāves kasācijas sūdzības argumenti faktiski pauž sūdzības iesniedzējas neapmierinātību ar tiem secinājumiem, kādus izdarījusi apelācijas instances tiesa, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, un vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmo daļu.

Tādējādi šajā daļā konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmajā daļā paredzētais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta otrās daļas 2. punktu tiesa var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot kasācijas sūdzībā vai protestā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā nolēmuma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes judikatūras veidošanā.

Aizstāve kasācijas sūdzībā arī norādījusi, ka tiesa nav noskaidrojusi noziedzīgā nodarījuma motīvu un mērķi, līdz ar to apsūdzētā vainīgums inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā nav pierādīts.

Senāts atzīst, ka aizstāves kasācijas sūdzības argumenti šajā daļā nerada šaubas par pārsūdzētā nolēmuma tiesiskumu, jo noziedzīgā nodarījuma motīvs un mērķis nav apsūdzētajam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma sastāva obligātas pazīmes, līdz ar to šo apstākļu nenoskaidrošana nevar būt par pamatu, lai atzītu, ka apsūdzētā darbībās nav viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījums sastāva.

Turklāt izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes judikatūras veidošanā, jo kasācijas sūdzības argumenti šajā daļā nav saistīti ar tiesu praksē nozīmīgu tiesību normu interpretāciju.

Tādējādi šajā daļā konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta otrās daļas 2. punktā norādītais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu un 573.[1] panta pirmo daļu un otrās daļas 2. punktu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

I. Radzeviča I. Jansone S. Kaija